

Zpráva o činnosti výboru ČGS ČLS JEP za období 2014–2018

Výbor pracoval ve složení:

Funkcionáři:

prof. MUDr. Milan Lukáš, CSc. (*předseda*)
doc. MUDr. Ondřej Urban, Ph.D. (*1. místopředseda*)
prim. MUDr. Ing. Filip Závada, Ph.D. (*2. místopředseda*)
prim. MUDr. Jiří Cyrany, Ph.D. (*vědecký sekretář*)
prim. MUDr. Vladimír Nosek (*pokladník*)

Členové výboru:

MUDr. Martin Bortlík, Ph.D.
prim. MUDr. Petr Vítek, Ph.D., MBA
doc. MUDr. Zdena Zádorová, Ph.D.
prof. MUDr. Julius Špičák, CSc.
prof. MUDr. Aleš Hep, CSc.
doc. MUDr. Radan Keil, Ph.D.
doc. MUDr. Jan Martínek, Ph.D.
MUDr. Ivana Líbalová

Členové revizní komise:

prof. MUDr. Václav Mandys, CSc.
prim. MUDr. Karel Lukáš, CSc. (*předseda*)
MUDr. Jana Koželuhová, Ph.D.

Organizační činnost výboru zajišťovali:

Sekretárka ČGS ČLS-JEP PhDr. Martina Pfeiferová
Asociační dům GUARANT, Praha pod vedením Ing. Daniely Kamarádové

Cílem činnosti výboru bylo rozvíjet ČGS jako moderní evropskou odbornou společnost hájící profesní zájmy svých členů a garantující vysokou úroveň péče poskytované gastroenterologicky nemocným.

Dovolu nám stručně rekapitulovat výsledky naší činnosti:

V roce 2015 nám bylo velkou ctí organizovat několik připomenutí 70. výročí založení ČGS. Zahrnovaly filmový dokument, speciální číslo časopisu Gastroenterologie a hepatologie a výrobu řady upomínkových předmětů. Připomněli jsme si, že předchůdci, na jejichž ramenou dnes stojíme, byli a jsou nejen vynikající lékaři, ale také velkorysí lidé s velkou morální integritou.

Jedním z našich hlavních záměrů bylo zapojit do aktivní spolupráce s výborem co nejširší gastroenterologickou obec. V tomto směru nejdůležitější platformou byly nově koncipované plenární schůze, organizované každoročně u příležitosti kongresů. Bylo pro nás velkou podporou, že tyto schůze, jakkoli zatížené nutnými formalitami, byly vždy hojně navštěvované a měly pracovní atmosféru.

Spolupráci s regionálními gastroenterology jsme rozvíjeli formou výjezdních zasedání, která se uskutečnila v krajích Libereckém (Ještěd – 2016), Jihočeském (České Budějovice – 2017) a Jihomoravském (Brno – 2018). V programu těchto setkání bylo vždy jednání s místními kolegy, partnery společnosti, zástupci státní správy, pojišťoven a lokálních médií.

Na celostátní úrovni jsme v březnu 2017 uspořádali ve spolupráci se Zdravotním výborem seminář v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky „Novinky v gastroenterologii: Míří ČR do moderní Evropy?“, věnovaný především problematice biologické léčby a úhradám v digestivní endoskopii.

Větší využití potenciálu našich členů přinesla dvě nová odborná uskupení, která rozšířila sekce a pracovní skupiny již v rámci ČGS působící. V březnu 2015 byla založena Sekce mladých gastroenterologů, registrující kolegy mladší 36 let (aktuálně 62 členů). Ve vedení sekce se vystřídali Přemysl Falt, Barbora Pipek. Tato sekce se významnou mě-

rou zasloužila o české překlady některých mezinárodních doporučení (ESGE/ECCO). Ve spolupráci s prim. MUDr. Olgou Shonovou byla založena nová tradice odborných setkání Budějovice gastroenterologické, které se staly pevnou součástí kongresového kalendáře. Aktivitu mladých gastroenterologů jsme podporovali také úhradou poplatku za individuální členství v Evropské společnosti pro gastrointestinální endoskopii (ESGE) a nastavením kritérií pro podporu jejich aktivní účasti na významných mezinárodních kongresech (UEGW, DDW).

V září 2016 byla založena Sekce ambulantních gastroenterologů ČGS ČLS JEP. Hlavní náplní její činnosti je řešení specifických problémů, které s sebou provozování ambulantní gastroenterologické praxe přináší. Členové sekce se podíleli na tvorbě kalkulačních listů nových kódů, včetně zařazení nových tzv. „zumových“ položek. Sekce vytvořila odborné podklady pro probíhající jednání o změně úhrad základních endoskopických výkonů. Aktuální aktivitou na poli úhrad je analýza a připomínkování úhradové vyhlášky pro rok 2019 s konkrétními požadavky, o kterých Vás nedávno informoval předseda sekce prim. MUDr. Luděk Hrdlička, Ph.D. Sekce se věnovala rovněž vzdělávacím aktivitám zaměřeným na problematiku ambulantního gastroenterologického pacienta, jako byl workshop v průběhu kongresu v Ostravě v roce 2018, nebo cyklus Diskuzního IBD fóra organizovaného v 10 krajských městech ČR.

V činnosti pokračovala Endoskopická sekce ČGS ČLS JEP. Po volbách do výboru sekce se jejím předsedou stal prof. MUDr. Stanislav Rejchrt, Ph.D. a vědeckým sekretářem prim. MUDr. Přemysl Falt, Ph.D. Ve spolupráci s partnerskou ES SGS byly každoročně uspořádány české a slovenské resp. slovenské a české endoskopické dny, jejichž pravidelnou součástí byly i živé endoskopické přenosy. V rámci pravidelných kongresů ČGS se Endoskopická sekce podílela na přípravě videomaratonu, postgraduálního vzdělávání s endoskopickou tematikou a nácviku endoskopie na animálních modelech. Na půdě sekce vznikly dva doporučené standardy pro diagnostickou a terapeutickou koloskopii a cholangiopankreatoskopii. Podařilo se zachovat tradici každoročního udělování Kasafírkovy ceny za původní práci v impaktovaném časopise, založenou v roce 2012. Vrcholem diplomatického úsilí členů sekce, zejména doc. MUDr. Tomáše Hucla, Ph.D., bylo uspořádání symposia „ESGE meets ČGS“ v rámci 6. kongresu ČGS a zejména umístění druhého ročníku prestižního kongresu ESGE Days 2019 do Prahy. Součástí ESGE days budou rovněž 41. české a slovenské endoskopické dny v podobě přednášek a videomaratonu ve čtvrtek 4. 4. 2019. Živé přenosy endoskopických výkonů v pátek 5. 4. 2019 budou již součástí samotných ESGE Days 2019.

Pracovní skupina pro idiopatické střevní záněty pracovala pod vedením MUDr. Martina Bortlíka, Ph.D. Pokračovala v organizaci edukačních akcí (Intenzivní kurs IBD, Biologická léčba IBD), tvorbě doporučených postupů (Biologická léčba IBD, Chirurgická léčba IBD) a spolupráci s partnerskými organizacemi (Pacienti IBD, slovenská PS IBD, ECCO). Zahájila program pravidelných kazuistických webinářů snadno dostupných pro české i zahraniční gastroenterology. Významnou novinkou je zahájení studie FACTU (transplantace fekální mikrobioty v léčbě UC), která je otevřena všem českým gastroenterologům. Ke zvýšení úrovně poskytované péče přispělo navýšení počtu center biologické léčby a zejména několik dohod mezi ČGS a VZP, díky nimž byly vyjasněny podmínky pro revize v jednotlivých centrech a zvýšila se dostupnost nových biologik. Klíčovou aktivitou uplynulého období bylo zřízení celoplošného registru CREdIT, který shromažďuje data o pacientech léčených biologickými preparáty. Informace z registru jsou využívány především při jednáních s plátcí zdravotní péče a orgány státní správy a jeho cílem je zvýšení dostupnosti a kvality této moderní terapie střevních zánětů. Informace o registru i všech ostatních aktivitách PS IBD jsou dostupné na trvale aktualizovaných stránkách www.ibd-skupina.cz.

Dalším registrem je registr FAP, jehož vícezdrojové financování a provoz zajišťuje prim. MUDr. Jiří Cyrany, Ph.D.

Aktivně jsme podporovali spolupráci se všemi odbornými společnostmi. Za všechny jmenujeme alespoň Českou hepatologickou společnost, Společnost pro gastrointestinální onkologii, Českou internistickou společnost, Českou chirurgickou společnost a Společnost všeobecného lékařství. Zásadním společným výstupem této spolupráce je program screeningu kolorektálního karcinomu, jehož průběžně publikované výsledky řadí českou preventivní gastroenterologii mezi světovou elitu.

Vztahy se SÚKL prakticky realizoval prim. MUDr. Ing. Filip Závada, Ph.D. Výsledkem této činnosti je také schvalování nových léků pro náš obor.

Velkou pozornost jsme věnovali organizaci vzdělávání, jehož platformou se stal pomyslný čtyřúhelník kongres – časopis- videoknihovna – učebnice.

Změnili jsme koncepci odborných programů národních kongresů, ve kterých je nyní větší prostor pro prezentaci původních prací. Naopak Diskuzní a vzdělávací dny jsou koncipovány především jako postgraduální a diskuzní fórum. Kongresy ČGS mají trvale vzestupnou úroveň, čehož důkazem je nárůst počtu sdělení a počtu účastníků, včetně těch zahraničních. Například posledního národního kongresu v Ostravě se zúčastnilo více než 1 100 registrovaných osob, přednášelo 18 zahraničních účastníků a na jeho programu se podílelo 8 domácích odborných společností.

Další samostatnou aktivitou je projekt Videoknihovny České gastroenterologické společnosti, která vznikla ve spolupráci se spolkem pro Mařatkovu gastroenterologii a je odborně spravována prof. MUDr. Stanislavem Rejchrtem, Ph.D. V této knihovně jsou zaznamenávány přednášky z odborných akcí a endoskopické výkony, prováděné v rámci workshopů. Databáze knihovny v současnosti zahrnuje již 423 záznamů a představuje unikátní zdroj pro postgraduální vzdělávání nejen gastroenterologické komunity, ale i studentů medicíny a lékařů jiných oborů. Knihovna je volně přístupná bez nutnosti přihlašování a ke spolupráci při tvorbě její naplně se připojily i další společnosti (Společnost gastrointestinální onkologie, Chirurgická společnost).

Poslední aktivitou na poli vzdělávání je práce na učebnici Mařatkovy gastroenterologie, která ukončí desetiletí bez relevantního učebního textu gastroenterologie v češtině. Ve výběrovém řízení v březnu 2016 zvítězila představa prof. MUDr. Miroslava Zavorala, Ph.D. a práce na díle jdou do finále.

Zásadně jsme změнили koncept webových aktivit ČGS ČLS JEP. Byly inovovány webové stránky ČGS www.cgs-cls.cz pro zobrazování na mobilních zařízeních, ze kterých v současnosti probíhá většina vstupů na web naší společnosti. Stránky společnosti dostaly novou grafickou úpravu a slouží jako rozcestník pro všechny hlavní aktivity společnosti (kongres, časopis, doporučené postupy a jejich překlady apod). Podařilo se vytvořit jednotný formát kalendáře odborných akcí, který je volně otevřený pro celostátní i regionální akce a je sdílen napříč gastroenterologickou komunitou. Na stránkách jsou zastoupeny jednotlivé sekce a pracovní skupiny ČGS ať už ve formě samostatných oddílů či odkazovaných webů. Nově bylo pro všechny členy ČGS zprovozněno interaktivní Diskuzní fórum na webu <http://forum.endoskopiste.cz/>, které umožňuje prezentaci zajímavých případů a podrobnou diskusi na odborná i organizační témata. V dnešní rychlé době se ale ukazuje, že zřejmě nejlepším způsobem přímého oslovení členů a jejich zpětné vazby jsou takzvané přímé („push“) notifikace na mobilních telefonech, proto jsme začali připravovat samostatnou mobilní aplikaci České gastroenterologické společnosti, kterou bude možné využít na zařízeních s Androidem a iOS. Funkci webmastera ČGS po celé období zastával prim. MUDr. Petr Víttek, Ph.D., MBA.

V průběhu tohoto volebního období byla vytvořena digitalizovaná forma všech čísel časopisu Gastroenterologie a hepatologie od jeho vzniku v r. 1947 do současnosti. Byly renovovány webové stránky, doplněna mezinárodní redakční rada, došlo k navýšení hodnoty SRJ a H-indexu.

Po stránce ekonomické je časopis výdělečný. Bohužel, nepodařilo se docílit jeho indexace v časopisecké databázi PubMed. Hlavní příčinu spatřujeme v nedostatku kvalitních článků v anglickém jazyce.

Velké úsilí jsme věnovali zlepšení úhrad v gastroenterologii. V období 2014-2018 jsme zpracovali a do Sazebníku výkonů prosadili 10 nových kódů, pokrývajících nové základní i pokročilé výkony digestivní endoskopie. Na nové kódy v některých případech navázaly dohody o úhradě nákladné péče pro specializovaná centra, například radiofrekvenční ablace Barrettova jícnu nebo cholangioskopie. Ve spolupráci s týmem Ústavu zdravotnických informací a statistiky jsme zpracovali připomínky pro DRG báze MDC 6 a MDC 7, týkající se gastroenterologie, které v budoucnu (projekt DRG restart) přinesou změnu úhrad náročných endoskopické péče u hospitalizovaných nemocných. V současné době pracujeme na aktualizaci úhrad základních endoskopických výkonů (gastroskopie, koloskopie) vzhledem k rostoucí ceně vstupů, zejména endoskopické techniky.

Různé mezinárodní aktivity exponenciálně narostly. V naší zemi se zcela běžně objevují gastroenterologové nejzvučnějších jmen doslova z celého světa. Česko, zejména hlavní město Praha, je častou destinací mezinárodních gastroenterologických kongresů. Velkou roli v těchto aktivitách sehrává prof. MUDr. Julius Špičák, CSc. Na tomto místě rád připomínáme silici spolupráci se Slovenskou gastroenterologickou společností a dále partnerství s Beninskou gastroenterologickou společností, které jsme uzavřeli v roce 2015. Členové ČGS věnovali Beninu mnoho gastroenterologických přístrojů a přispěli k organizaci dvou pobytů chirurgického týmu Vítkovické nemocnice, který v Africe operoval více než 200 pacientů, včetně dětí.

Jako pokladník pracoval prim. MUDr. Vladimír Nosek. Financování ČGS je bezproblémové díky historickým výnosům z mezinárodního kongresu, členských příspěvků, podpoře partnerů a nově také díky hospodářským výsledkům posledních národních kongresů.

Ve spolupráci s Asociačním domem společnosti Garant jsme připravili projekt „Partnerství s obchodními partnery ČGS“, kterého se v současné době účastní celkem 19 obchodních subjektů. Smyslem bylo zlepšení spolupráce a získání finančních prostředků, které společnost využívá na řadu různých aktivit (výjezdní zasedání, videoknihovna, podpora registrů, screeningového programu KRK, Mařatkovy gastroenterologie, ČGS-TV v průběhu kongresu atd).

Jednou z posledních aktivit stávajícího výboru je organizace voleb nového výboru. Díky práci vědeckého sekretáře prim. MUDr. Jiřího Cyranyho jsme jako první v ČLS JEP vyzkoušeli elektronické volby v roce 2016 při volbách v Sekci mladých gastroenterologů. Nyní nás čeká velká premiéra, kterou naše společnost lehce zvládne.

Na závěr děkujeme všem členům ČGS, kteří svou každodenní odbornou prací přispívají k dobrému jménu společnosti. Dále partnerům ČGS, díky jejichž podpoře můžeme realizovat ekonomicky náročné cíle. Jménem vedení ČGS děkujeme všem členům výboru za odvedenou práci a jejich rodinám za podporu. Velký dík patří PhDr. Martině Pfeiferové za vynikající práci, kterou odvedla v pozici sekretářky ČGS ČLS-JEP.

Za výbor ČGS ČLS JEP

prof. MUDr. Milan Lukáš, CSc.
Předseda výboru ČGS ČLS JEP

prim. MUDr. Ondřej Urban, Ph.D.
Místopředseda výboru ČGS ČLS JEP

MUDr. Jiří Cyrany, Ph.D.
Vědecký sekretář výboru ČGS ČLS JEP